

JV/MRL

17.1.2023

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo.mmm@gov.fi

Varsinais-Suomen liiton lausunto hallituksen esityksestä laiksi määräaikaista maatalouden ja vesi-
viljelyn kustannuksista.

Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen ja kotimaisen ruuantuotannon varmistaminen on vallitsevassa kriisitilanteessa tärkeää. Varsinais-Suomessa maatalous ja alkutuotanto on monipuolista ja maakunnan tuotanto-osuudet ovat valtakunnallisesti suuria. Esimerkiksi varhaisperunantuotannosta 70 % ja munivista kanoista 65 % tulee Varsinais-Suomesta. Manner-Suomessa viljellystä kalasta 80 % tuotetaan Saaristomereillä. Kokonaisuudessaan ruokaketjun osuus maakunnan toimipaikoista on 20 % ja työpaikoista 15 %.

Alkutuotanto kärsii kuitenkin kannattavuusongelmista, jota energian, rehun ja lannoitteiden hinnannousu edelleen haastaa. Kun mineraalilannoitteiden hinta nousee ja saatavuus vaikeutuu, tulisi kansallisilla toimilla ryhtyä vauhdittamaan orgaanisten kierrätyslannoitemarkkinoiden syntyä. Varsinais-Suomessa on merkittäviä kotieläintalouden keskittymiä, erityisesti sika- ja siipikarjatiloja, minkä johdosta lantaa syntyy alueella paljon suhteessa viljeltävään peltopinta-alaan. Sekä kanan- että sianlantaa on mahdollista hyödyntää lannoitteena, mutta kierrätyslannoitteiden käytön vauhdittuminen edellyttää alkuvaiheen tukitoimia. Kasvitilat ovat kiinnostuneita lannan hyödyntämisestä, mutta mineraalilannoitteiden käyttö on ollut edelleen kustannustehokkaampi vaihtoehto kuin lannan hyödyntäminen. Orgaanisen lannan käyttö lannoitteena edellyttää sen prosessointia ja kuljetusta, mikä synnyttää kustannuksia enemmän kuin epäorgaanisten lannoitteiden hankinta. Lannoitteiden hinnannousu on kuitenkin tasoittanut tilannetta.

Hallituksen viime marraskuun täydentävässä talousarviossa osoitettiin vuodelle 2023 neljän miljoonan euron tuki ravinnekiertotuelle, jonka tarkoitus on edesauttaa kierrätyslannoitteiden syntyä. Ravinnekiertotuki on sidottu kuitenkin biokaasuntuotantoon, jolloin kaikki muut tavat käsitellä esimerkiksi nestemäistä sianlantaa on suljettu pois tuen piiristä. Kierrätyslannoitemarkkinoiden syntyä ei ole perusteltua sitoa biokaasuntuotantoon, vaan ravinnekiertotuen rinnalle on syytä rakentaa nopeasti teknologiariippumaton tukimalli.

Parhaimmillaan kotieläintilojen lantafosforin kierrätys kasvitilojen lannoitteeksi lisää alkutuottajien tulonlähteitä ja maatalouden omavaraisuutta lannoitteiden osalta. Lantafosforin kierto on myös merkittävä vesiensuojelukysymys, sillä Varsinais-Suomen ja Saaristomeren valuma-alueella 87 % mereen päätyvästä fosforista on peräisin maataloudesta.

Kari Häkämies

Kari Häkämies
Varsinais-Suomen liiton maakuntajohtaja